

N:o 99.

Ank. till Riksd. kansli den 2 maj 1905, kl. 10,30 f. m.

Memorial i anledning af kamrarnas skiljaktiga beslut i fråga om förvaltningen af Trollhätte kanal- och vattenverk m. m.

(R. A.)

I anledning af Kungl. Maj:ts proposition (n:o 90) angående förvaltningen af Trollhätte kanal- och vattenverk m. m. hade statsutskottet i utlåtande n:o 85 hemställt, att Riksdagen måtte

1:o) medgifva att all den egendom, som Kungl. Maj:t och kronan genom köpekontrakt den 31 maj 1904 förvärfvat från nya Trollhätte kanalbolag, skall, under benämningen Kungl. Trollhätte kanal- och vattenverk, från den tid, som af Kungl. Maj:t bestämmes, stå under förvaltning af en styrelse, bestående af fem af Kungl. Maj:t för viss tid utsedda ledamöter, af hvilka en, under benämning öfverdirektör, skall hafva den närmaste ledningen och tillsynen öfver Trollhätte kanal- och vattenverk;

2:o) godkänna ej mindre i den vid detta utlåtande fogade *bilaga A* upptagna aflöningsstat för styrelsen och tjänstemännen vid Trollhätte kanal- och vattenverk samt öfvergångsstat jämte till dessa stater hörande villkor och bestämmelser i fråga om aflönings- och pensionsförhållanden än äfven hvad som i statsrådsprotokollet öfver civilärenden för den 10 mars 1905 föreslagits i fråga om statsbidrag till beredande af pension åt änkor och oförsörjda barn efter tjänstemän vid kanal- och vattenverket;

3:o) medgifva, att styrelsen för Trollhätte kanal- och vattenverk må i hufvudsaklig öfverensstämmelse med de i nämnda statsrådsprotokoll angifna grunder och enligt de särskilda föreskrifter, som må finnas erforderliga och af Kungl. Maj:t utfärdas, ej mindre verkställa försäljning af tomter från det till stadsplan indelade området vid Trollhättan samt från ett omkring 100 tomter omfattande område för egna hem,

Bih. till Riksd. Prot. 1905. 4 Saml. 1 Afd. 56 Häft. (N:o 99).

som kommer att afsättas inom det öster om firman Nydqvist & Holms järnvägsspår belägna, till stadsplanens utvidgning afsedda området, sådant det blifvit till sina gränser angifvet å en af grefve C. G. Taube upprättad karta, än äfven genom utarrendering eller på annat sätt, som finnes lämpligt, bereda afkastning af den del af den under styrelsens förvaltning ställda jordegendomen, som icke försäljes och som ej är för kanal- och vattenverket omedelbart erforderlig, med stadgande att inflytaude arrendeafgifter skola ingå i kanal- och vattenverkets kassa, att köpeskillingarna för försålda tomter skola med inflytaude räntor förvaltas och bokföras såsom en särskild fond, samt att af denna fond skola utgå ersättningar för byggnader, då sådana skola af staten från tomtinnehafvare lösas; samt

4:o) medgifva, att, sedan af kanal- och vattenverkets inkomster guldits kostnaden för verkets förvaltning jämte utgifterna för nödiga underhålls- och förbättringsarbeten äfvensom af samma inkomster till riksgäldskontoret öfverlämnats 3,6 procent af den i svenska statens 3,6 procent obligationer erlagda köpeskillingen, återstoden af årliga inkomsten, med undantag af hvad som inflyter för försäljning af tomter, må öfverlämnas till handels- och sjöfartsfonden.

Den till punkten 2:o) af utskottets hemställan hörande bilagan är af följande lydelse:

**Aflöningsstat för styrelsen och tjänstemännen vid Trollhätte
kanal- och vattenverk.**

	L ö n.		Tjänstgöringspenningar.		Summa arfvode	
	—	—	—	—	—	—
1 öfverdirektör	—	—	—	—	10,000	—
1 ledamot af styrelsen	—	—	—	—	1,500	—
3 ledamöter »	—	—	—	—	4,500	—
1 protokollsförare	—	—	—	—	600	—
1 öfveringenjör	3,500	—	1,500	—	5,000	Lönen kan höjas efter 5 år med 500 kronor och efter 10 år med ytterligare 500 kronor
1 kamrerare	3,200	—	1,300	—	4,500	
1 kassör, tillika bokhållare	1,800	—	700	—	2,500	Lönen kan höjas efter 2 år med 300 kronor och efter 10 år med ytterligare 300 kronor.
1 kontrollinspektör och materialförvaltare, tillika bokhållare	1,800	—	700	—	2,500	
1 bokhållare	1,200	—	600	—	1,800	
1 kanalinspektör (vid Ströms station)	1,600	—	600	—	2,200	
1 » (vid Brinkebergskulle station)	1,600	—	600	—	2,200	—

Anm. 1. Öfverdirektören, öfveringenjören, kamreraren, kassören, kontrollinspektoren, bokhållaren samt kanalinspektorerna åtnjuta förmånen af fri bostad och vedbrand samt de i Trollhättan boende elektrisk belysning, allt efter styrelsens bestämmande.

Anm. 2. Öfverdirektören äger uppbära tantiem å nettobehållningen af kanalverkets rörelse, sådan denna behållning, efter det räkenskaperna för året blifvit afslutade och af revisorerna granskade, af Kungl. Maj:t bestämmas, och skall denna tantiem utgå med 4 procent å hvad af nettobehållningen icke öfverstiger 50,000 kronor, 3 procent å hvad öfverstiger 50,000 kronor, men icke 100,000 kronor, samt 2 procent å hvad öfverstiger 100,000 kronor.

Anm. 3. Felräkningspenningar tillkomma kassören med 500 kronor samt enhvar af kontrollinspektoren och bokhållaren med 150 kronor, allt för år räknadt.

Anm. 4. Så länge kanalinspektorerna vid Ströms och Brinkebergskulles stationer äga uppbära provision, den förre å honom af Göteborgs hamnstyrelse och den senare å honom af styrelsen för betryggande af sjöfarten å Vänern anförtrodd uppbörd, afdragas från hvarje års lön 60 procent af det belopp, hvarmed provisionen under nästföregående år öfverstigit för kanalinspektoren vid Ströms station 1,200 kronor, och för kanalinspektoren vid Brinkebergskulles station 1,000 kronor, dock att i intet fall detta afdrag må ske för någondera af dem med större belopp än 1,200 kronor.

Anm. 5. För åtnjutande af de i aflöningsstaten för öfverdirektören uppförda aflöningsförmåner skola gälla följande villkor och bestämmelser:

att öfverdirektören skall vara bosatt i Trollhättan eller dess omedelbara närhet;

att innehafvare af öfverdirektörsbefattningen skall ej mindre vara underkastad den vidsträcktare tjänstgöringsskyldighet eller jämkning i åligganden, som kan varda föreskrifven, än äfven, i händelse beslut fattas om anläggning af en elektrisk kraftstation vid Trollhättan, vara pliktig att mot den särskilda ersättning, som kan blifva bestämd, fullgöra de åligganden beträffande kraftstationens anläggning och förvaltning, som åt öfverdirektören kunna blifva öfverlämnade;

att med öfverdirektörsbefattningen icke må förenas annan tjänst å rikets, Riksdagens eller kommuns stat ej heller annan tjänstebefattning, med mindre den vid pröfning af Kungl. Maj:t befinnes icke vara hinderlig för fullgörandet af tjänstgöringen vid kanal- och vattenverket;

att, där öfverdirektör beviljats ledighet och vikarie för honom för-

ordnats, på pröfning af Kungl. Maj:t beror, huru stor del af arfvodet skall till vikarien afstås;

att öfverdirektör, hvilken i minst 24 år innehaft öfverdirektörs förordnande, skall vara berättigad att i pension uppbära 6,000 kronor;

att den öfverdirektör, hvilken, innan han uppnått 24 tjänstår, antingen på grund af sjukdom befinnes till nöjaktig vidare tjänstgöring oförmögen eller ock utan egen begäran nödgas afgå från sin befattning, utan att på grund af tjänstefel hafva förverkat densamma, skall vara berättigad att i pension uppbära 4,500 kronor, där afgången sker före eller vid 12 tjänstår, 5,000 kronor, där afgången sker efter 12 men före eller vid 18 tjänstår, samt 5,500 kronor, där afgången sker efter 18 men före 24 tjänstår;

att öfverdirektör, där han före utgången af den tid, erhållet förordnande afser, befinnes af sjukdom oförmögen till vidare nöjaktig tjänstgöring, skall vara underkastad skyldighet att afgå mot åtnjutande af det pensionsbelopp, som enligt nyss angifna bestämmelser honom tillkommer; samt

att såsom pensionsavgift skall å det för öfverdirektören bestämda arfvodet afdragas och till statsverket ingå ett belopp af 360 kronor.

Anm. 6. För åtnjutande af ofvan i aflöningsstaten för öfveringenjören, kamreraren, kassören, kontrollinspektoren, bokhållaren och kanalinspektorerna uppförda begynnelseafföring med därtill hörande ålders-tillägg skola gälla följande allmänna villkor och bestämmelser:

att tjänstinnehafvaren skall vara underkastad den vidsträcktare tjänstgöringsskyldighet eller jämkning i åligganden, som kan varda föreskrifven;

att med tjänst vid kanal- och vattenverket ej må förenas annan tjänst å rikets, Riksdagens eller kommunens stat ej heller annan tjänstbefattning, med mindre den vid pröfning i stadgad ordning befinnes icke vara hinderlig för fullgörandet af tjänstgöringen vid kanal- och vattenverket;

att tjänstgörings- och felräkningspenningar få uppbäras endast för den tid, befattningshafvande verkligen tjänstgjort, dock att han jämväl under tjänstledighet under sammanlagdt högst 30 dagar af samma kalenderår äger uppbära de för tjänsten anslagna tjänstgörings- och felräkningspenningar;

att den, som undfår ledighet under mer än 30 dagar af samma kalenderår, äger, därest han af sjukdom hindras att sin befattning förrätta, uppbära hela lönen; undfår han ledighet för svag hälsas vårdande, enskilda angelägenheter eller särskildt uppdrag, eller är han

från tjänstgöring afstängd eller eljest lagligen förhindrad att befattningen sköta, kan han förpliktas att utöfver tjänstgörings- och felräkningspenningarna af aflöningen afstå så mycket, som för tjänstens uppehållande under tiden ytterligare erfordras eller eljest prövas skäligt;

att den, som är sjuk i följd af kroppsskada, ådragen i tjänstutöfning, äger under högst sex månader uppbära samtliga aflöningsförmåner oafkortade samt efter denna tid det belopp af aflöningsförmånerna, som af Kungl. Maj:t bestämmes;

att, om tjänstinnehafvare affider i följd af olycksbändelse under tjänstutöfning, ett belopp motsvarande en månads aflöning skall såsom begravningshjälp tilldelas stärbhuset;

att med afseende å rätt till ålderstillägg tjänstinnehafvare indelas i följande grader, nämligen:

Andra graden: öfveringenjören och kamreraren;

Första graden: kassören, bokhållarna samt kanalinspektörerna;

att rätt till första ålderstillägget inträder efter fem år och rätt till andra ålderstillägget efter tio år, sedan tjänstinnehafvaren tillträdtt innehafvande tjänst, eller tjänst tillhörande samma ålderstilläggsgrad, under villkor att tjänstinnehafvaren under mer än fyra femtedelar af den tjänstgöringstid, som erfordras för att vinna nämnda uppflyttning, med nit och skicklighet bestridt sin egen eller på grund af förordnande annan statens tjänst eller ock fullgjort annat offentligt uppdrag, dock att härvid icke må föras honom till last den tid han åtnjutit sådan kostnadsfri ledighet, som härofvän finnes angifven;

att hvart och ett af dessa ålderstillägg ej får tillträdas förr än vid början af kalenderåret näst efter det, hvarunder den stadgade tjänstaldern blifvit uppnådd, börande löntagaren därvid tillgodoräknas den tid, som må hafva förflutit från hans tillträde till motsvarande befattning hos nya Trollhätte kanalbolag;

att löntagaren, som befordras till tjänst i andra ålderstilläggsgraden från tjänst i den första, må tillgodoräknas den tid intill fem år, under hvilken han må hafva innehaft och bestridt tjänst i sistnämnda grad, sedan han där intjänt stadgad tid för rätt till båda ålderstilläggen;

att löntagare, hvilken, då han intjänt stadgad tid för erhållande af ålderstillägg, redan uppnått den lefnads- och tjänstålder, som berättigar honom till pension, icke må samma ålderstillägg tillträda;

att tjänstinnehafvare skall vara förpliktad att, öfveringenjören då han uppnått 65 lefnads- och minst 30 tjänstår samt annan tjänstinnehafvare då han uppnått 65 lefnads- och minst 35 tjänstår, med oafkortad lön såsom pension från befattningen afgå, Kungl. Maj:t eller styrelsen, där det tillkommer styrelsen att afskedet utfärda, dock obehaget att låta med detsamma anstå, därest och så länge den pensionsberättigade prövas kunna i befattningen på ett tillfredsställande sätt gagna det allmänna och kan finnas villig att i densamma kvarstå; skolande vid beräkning af tjänståren inräknas den tid, under hvilken tjänstinnehafvaren kan hafva varit anställd såsom tjänsteman hos nya Trollhätte kanalbolag;

att tjänstinnehafvaren skall vara skyldig underkasta sig de förändrade bestämmelser rörande pensionering, som kunna varda stadgade, samt

att, intill dess ny allmän författning angående civila tjänstinnehafvares rätt till pension trädte i kraft, å de bestämda löneförmånerna för enhvar af förut nämnda tjänstemän skola afdragas och till statsverket ingå följande belopp, nämligen:

för öfveringenjören		
vid lön utan	ålderstillägg	160 kronor
» » med ett	»	180 »
» » med två	»	200 »
för kamreraren		
vid lön utan	ålderstillägg	135 »
» » med ett	»	155 »
» » med två	»	175 »
för kassören och kontrollinspektoren		
vid lön utan	ålderstillägg	55 »
» » med ett	»	65 »
» » med två	»	75 »
för bokhållaren		
vid lön utan	ålderstillägg	35 »
» » med ett	»	45 »
» » med två	»	55 »

för kanalinspektör

vid lön utan	ålderstillägg	50 kronor
» » med ett	»	60 »
» » med två	»	70 »

Anm. 7. Tjänsteman, som vid kanalverkets öfvertagande af Kungl. Maj:t och kronan är där anställd och enligt § 12 i det emellan Kungl. Maj:t och kronan och nya Trollhätte kanalbolag den 31 maj 1904 afslutade kontrakt äger rätt att utan minskning i honom tillkommande aflönings- och pensionsförmåner öfvergå i statsverkets tjänst, äger ej, så framt han icke före den 1 januari 1906 förklarar sig villig ingå på den nya staten, uppbära andra löne- eller pensionsförmåner än dem, som genom nämnda kontrakt blifvit honom tillförsäkrade.

Öfvergångsaflöningsstat.

	Kontant aflöning		Ålderstillägg.	Pension efter sammanlagdt 95 lefnads- och tjänstår.	
Kanalinspektören i Vänersborg Axel Hjalmar Os- sian Schagerström	2,200	—	{Två å 300 kronor det ena efter fem och det andra efter inalles tio års innehafvaude af tjän- sten med godt vitsord}	2,200	—
Föreståndarinnan för flickslöjdskolan Sigrid Magda- lena Cecilia Lagercrantz	900	—		800	—

Anm. Till tjänsteman, hvilken enligt § 12 i det emellan Kungl. Maj:t och kronan samt kanalbolaget den 30 maj 1904 afslutade kontrakt äger rätt att utan minskning i honom tillkommande aflöningsförmåner öfvergå i statsverkets tjänst och förklarar sig icke vilja ingå på den nya staten, skall aflöningen utgå enligt bestämmelserna i nämnda kontrakt.

Enligt utskottet tillhandakomna protokollsutdrag hafva båda kamrarna bifallit hvad utskottet i punkterna 3:o) och 4:o) hemställt samt, beträffande punkten 1:o), bifallit utskottets hemställan med den ändring,

att orden »en, under benämning öfverdirektör, skall» utbyts mot orden »en skall såsom verkställande direktör».

Hvad angår punkten 2:o), har Första Kammaren bifallit utskottets hemställan med den ändring, att ordet »öfverdirektör» på alla ställen, där det förekom, utbyts mot orden »verkställande direktör». Andra Kammaren har däremot godkänt den vid denna punkt fogade reservationen, dock att ordet »öfverdirektör», där det förekom, skulle utbytas mot »verkställande direktör». Ifrågasvarande af Andra Kammaren biträdda reservation skiljer sig från utskottets hemställan endast däruti, att i den till reservationen hörande aflöningsstaten arfvodet för öfverdirektören (eller, såsom denne tjänsteman enligt kamrarnas samstämmade beslut skall benämnas, verkställande direktören) upptagits med 7,000 kronor i stället för det i den af utskottet föreslagna och af Första Kammaren till beloppen godkända aflöningsstaten för samme tjänsteman upptagna arfvodet 10,000 kronor.

För afgörande medelst gemensam omröstning af den fråga, hvaruti kamrarna sålunda stannat i skiljaktiga beslut, får utskottet föreslå följande voteringsproposition:

»Den, som, i likhet med Första Kammaren, vill, att i aflöningsstaten för styrelsen och tjänstemännen vid Trollhätte kanal- och vattenverk uppföres för verkställande direktören ett arfvode af 10,000 kronor, röstar

Ja;

Den, det ej vill, röstar

Nej;

Vinner Nej, har Riksdagen, i likhet med Andra Kammaren, beslutat, att i nämnda aflöningsstat arfvodet till verkställande direktören uppföres med 7,000 kronor.»

Stockholm den 2 maj 1905.

På statsutskottets vägnar:

HUGO TAMM.